

Strasbourg, 12.12.2017.
COM(2017) 779 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, EUROPSKOM
VIJEĆU I VIJEĆU**

Dvanaesto izvješće o napretku prema uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije

I. UVOD

Ovo je dvanaesto mjesečno izvješće o ostvarenom napretku prema uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije, koje obuhvaća promjene u dvama glavnim stupovima: suzbijanju terorizma i organiziranog kriminala i infrastrukture kojom se podupiru te jačanju zajedničke obrane i otpornosti na te prijetnje.

Prošla je gotovo godina od napada na berlinski božićni sajam 19. prosinca 2016. u kojem je ubijeno dvanaestero, a ozlijeđeno pedesetšestero, a koji je počinila osoba koja se koristila višestrukim identitetima za skrivanje pred tijelima za granični nadzor i tijelima kaznenog progona. Taj incident i drugi teroristički napadi koje su počinile osobe koje su se koristile višestrukim identitetima, kao što je napad nožem u Marseilleu u listopadu 2017., dokazi su ne samo važnosti djelotvorne razmjene informacija među tijelima država članica nego i ključne važnosti rada koji je Komisija započela u proljeće 2016.¹ u svrhu prevladavanja trenutačnih slabosti u upravljanju informacijama u EU-u koje omogućuju pojedincima da budu registrirani u različitim bazama podataka EU-a pod različitim identitetima. Zakonodavni prijedlozi uređaba o interoperabilnosti informacijskih sustava², podneseni kao dio paketa s ovim izvješćem, osmišljeni su da teroristima i kriminalcima onemoguće iskorištavanje postojećih slabosti za krađu identiteta, radi bolje zaštite vanjskih granica EU-a, jačanja unutarnje sigurnosti i poboljšanja upravljanja migracijama³. Prijedlozi su korjenita promjena ne samo u načinu na koji EU upravlja podacima za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama nego i zato što se njima ti podaci stavljaju na raspolaganje nacionalnim tijelima kako bi se osiguralo da su im potrebne informacije dostupne tamo gdje ih trebaju u trenutku kad im trebaju. S obzirom na ključnu važnost tih prijedloga za jačanje učinkovitosti tijela za granični nadzor i tijela kaznenog progona, Komisija sad poziva suzakonodavce da im rad na zakonodavnim prijedlozima o interoperabilnosti informacijskih sustava bude najviši prioritet te da brzo postignu dogovor o preostalim podnesenim zakonodavnim prijedlozima koji se odnose na pojedinačne informacijske sustave, kako bi se onima koji su na prvoj liniji pružile informacije koje su im potrebne za njihov posao zaštite naših građana.

Ovo je izvješće stoga usmjereno na sljedeće korake prema jačim i pametnijim informacijskim sustavima za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama radi povećanja djelotvornosti i učinkovitosti podatkovne arhitekture informacijskih sustava EU uz istodobno očuvanje potpunog poštovanja zahtjeva u pogledu zaštite podataka.

U izvješću se sagledava i niz mjera osmišljenih kako bi se maksimalno iskoristile prednosti postojećih informacijskih sustava, što obuhvaća i zakonodavni rad i nastavak rada na osiguravanju potpune primjene i bolje upotrebe informacijskih sustava EU-a. U listopadu 2017. Europsko vijeće analiziralo je provedbu Plana iz Bratislave⁴ i izdvojilo znatan napredak koji je EU postigao, posebno u području unutarnje sigurnosti, u četiri područja: intenzivnija suradnja i razmjena informacija, povećani broj provjera i poveznica među bazama podataka, razvoj europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju i sustavna borba protiv radikalizacije. Iz izvješća proizlazi da je u svim tim područjima tijekom posljednja dva mjeseca ostvaren dodatan napredak.

¹ COM(2016) 205 (6.4.2016.).

² COM(2017) 793 final i COM(2017) 794 final (12.12.2017.).

³ COM(2017) 261 final (16.5.2017.).

⁴ <http://www.consilium.europa.eu/media/21597/bratislava-implementation-report.pdf>

II. JAČI I PAMETNIJI INFORMACIJSKI SUSTAVI ZA UPRAVLJANJE SIGURNOSTI, GRANICAMA I MIGRACIJAMA

U nedavnim istraživanjima pokazano je da građani EU-a snažno podupiru povećanu razmjenu informacija u EU-u za borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala⁵. Informacije koje pružaju sustavi EU-a imaju ključnu ulogu u pomaganju nacionalnim tijelima pri upravljanju vanjskim granicama, borbi protiv kriminala i terorizma te zaustavljanju nezakonitih migracija. Kako bi se što više povećala dodana vrijednost EU-a, informacije iz sustava EU-a trebaju biti potpune, točne i pouzdane. Trenutačni je dojam da su rascjepkane, složene i teške za upotrebu.

Kako bi se otklonili ti nedostaci⁶, u skladu s Komunikacijom Komisije iz travnja 2016. rad je usmjeren na tri područja: maksimalno iskorištavanje prednosti postojećih informacijskih sustava, razvoj novih ili komplementarnih sustava za otklanjanje nedostataka i poboljšanje interoperabilnosti informacijskih sustava.

1. Prema interoperabilnosti informacijskih sustava

Prvo, predloženim će se mjerama pomoći službenicima na terenu da **na najbolji način upotrijebe postojeće podatke**. *Europski portal za pretraživanje* pružat će uslugu prema načelu „sve na jednom mjestu”, te omogućiti istodobno pretraživanje više informacijskih sustava EU-a⁷, kao i odgovarajućih podatkovnih sustava Europol i Interpol, u skladu s korisničkim pravima pristupa. Njime će se službenicima na terenu omogućiti učinkovit, brz i jednostavan pristup podacima koji su im potrebni za obavljanje posla i otkloniti sadašnja složenost odlučivanja u kojoj bi bazi podataka trebalo provesti provjeru u određenoj situaciji.

Drugo, upotrebom biometrijskih podataka predložene će mjere omogućiti nacionalnim tijelima da **otkriju višestruke identitete i da suzbiju krađu identiteta**. *Zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka* omogućit će pretragu i usporedbu biometrijskih podataka iz nekoliko središnjih sustava⁸, dok će *zajednički repozitorij podataka o identitetu* sadržavati dijeljene biografske i biometrijske podatke o identitetu državljana trećih zemalja koji postoje u informacijskim sustavima EU-a⁹. Kao nadgradnja te dvije komponente za interoperabilnost, *detektor višestrukih identiteta* provjeravat će postoji li identitet koji se pretražuje u više sustava povezanih s detektorom¹⁰. Kad god službenici za imigraciju i azil unesu osobu u informacijske sustave EU-a, ili kad policijski službenici i službenici graničnog nadzora provjeravaju osobu u tim sustavima, oni će biti obaviješteni u slučaju da je ta osoba već poznata pod drugim identitetom ili ako se osoba koristi višestrukim identitetima. Time će

⁵ Vidjeti posebno istraživanje Eurobarometra 464b o stavovima Europljana prema sigurnosti objavljeno 12. prosinca 2017.: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/1569>.

⁶ COM(2016) 205 final (6.4.2016.).

⁷ Schengenski informacijski sustav, Eurodac, vizni informacijski sustav, budući sustav ulaska/izlaska, predloženi europski sustav za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju i predloženi Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja.

⁸ Schengenski informacijski sustav, Eurodac, vizni informacijski sustav, budući sustav ulaska/izlaska i predloženi Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja.

⁹ Eurodac, vizni informacijski sustav, budući sustav ulaska/izlaska, predloženi europski sustav za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju i predloženi Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja.

¹⁰ Schengenski informacijski sustav, Eurodac, vizni informacijski sustav, budući sustav ulaska/izlaska, predloženi europski sustav za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju i predloženi Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja.

se ukloniti postojeći nedostaci i mogućnosti za skrivanje koje teroristi i drugi kriminalci iskorištavaju skrivajući se iza lažnih ili višestrukih identiteta.

Treće, predložene mjere omogućit će policijskim službenicima da provode **brze i djelotvorne provjere identiteta na svojem državnom području**. Tijekom takvih provjera policijski službenici imat će pristup podacima za utvrđivanje identiteta državljana trećih zemalja čiji su podaci uneseni u informacijske sustave EU-a, čime će im se omogućiti točna identifikacija i otkrivanje višestrukih identiteta. Time će se znatno povećati djelotvornost provjera na državnim područjima država članica, što je u skladu i s Komisijinom preporukom o razmjernim policijskim kontrolama i policijskoj suradnji u schengenskom prostoru¹¹.

Kao nadopunu tim komponentama za interoperabilnost, Komisija predlaže i da se **tijelima za izvršavanje zakonodavstva olakša i pojednostavni pristup** sustavima izvan područja izvršavanja zakonodavstva uvođenjem novog pristupa za pregled podataka u dva koraka. Već prema važećim pravilima tijela za izvršavanje zakonodavstva mogu pregledavati podatke u sustavima izvan područja izvršavanja zakonodavstva za potrebe sprečavanja, istraživanja, otkrivanja i progona terorizma i drugih teških kaznenih djela. Međutim, pristup odgovarajućim sustavima podliježe različitim uvjetima i zaštitnim mjerama, a neka od važećih pravila smanjuju učinkovitost s kojom ta tijela upotrebljavaju te sustave. U okviru novog pristupa za pregled tih podataka u dva koraka, službenik tijela za izvršavanje zakonodavstva prvo bi pokrenuo usporednu pretragu svih sustava koji podatke pohranjuju u *zajednički repozitorij podataka o identitetu* kako bi saznao jesu li podaci o provjeravanoj osobi uneseni u bilo koji od tih sustava. Kako bi se osigurala zaštita podataka, vraćen bi bio samo odgovor *pronađen rezultat / nije pronađen rezultat*. Službenik ne bi imao pristup bilo kakvim podacima u bilo kojem sustavu, ali bi saznao ključnu činjenicu da takvi podaci postoje te gdje su pohranjeni. U drugom koraku službenik bi tada mogao zatražiti puni pristup informacijskim sustavima u kojem su pronađeni rezultati, uz zasebne zahtjeve za pristup svakom od predmetnih sustava u skladu s odgovarajućim pravilima utvrđenima za svaki od tih sustava. Kao i sada, službenik bi morao opravdati potrebu za pristupom sustavu u skladu s pravima pristupa tom informacijskom sustavu i načelom ograničenja svrhe, pri čemu bi svaki naknadni puni pristup ostao uvjetovan prethodnim odobrenjem imenovanog tijela te bi za njega i dalje bili potrebni posebni korisničko ime i prijava. Nakon što se takav pristup za pregled podataka u dva koraka počne primjenjivati neće više biti potrebe za prethodnim pretraživanjem nacionalnih baza podataka i pokretanjem prethodne pretrage u sustavu za automatsku identifikaciju otisaka prstiju drugih država članica na temelju Odluke 2008/615/PUP („Prümska provjera”).

U tim se prijedlozima za interoperabilnost **poštuju i promiču temeljna prava, a posebno pravo na zaštitu podataka**. S uvođenjem novog sveobuhvatnog okvira za zaštitu osobnih podataka u EU-u te znatnim napretkom tehnologije i informacijske sigurnosti načelo ograničenja svrhe moći će se lakše provoditi na razini pristupa pohranjenim podacima i njihove upotrebe u skladu s Poveljom o temeljnim pravima i najnovijom sudskom praksom Suda. Predložene mjere neće dovesti do međupovezanosti pojedinačnih sustava. Svaki će sustav zadržati svoja posebna ograničenja svrhe, pravila pristupa i pravila o zadržavanju podataka. Predložene mjere neće dovesti ni do povećanja u prikupljanju novih podataka. One omogućuju usmjeren i mudar način upotrebe postojećih podataka u sustavima EU-a s najboljim učinkom.

Zakonodavni prijedlozi rezultat su **uključivog i transparentnog procesa** koji je počeo Komunikacijom Komisije o jačim i pametnijim informacijskim sustavima za granice i

¹¹ C(2017) 3349 final (12.5.2017.).

sigurnost iz travnja 2016., na temelju koje je skupina stručnjaka na visokoj razini¹² radila na rješavanju pravnih, tehničkih i operativnih izazova različitih mogućnosti postizanja interoperabilnosti.

Zakonodavni prijedlozi uključuju detaljne odredbe za **potrebne izmjene pravnih instrumenata** koji su trenutačno stabilni tekstovi kako su ih donijeli suzakonodavci, konkretno Zakonika o schengenskim granicama, Uredbe o sustavu ulaska/izlaska i pravnih instrumenata kojima se uređuje vizni informacijski sustav. O drugim se obuhvaćenim instrumentima¹³ trenutačno pregovara u Europskom parlamentu i Vijeću. Zbog toga u ovoj fazi nije moguće utvrditi potrebne izmjene tih instrumenata. Komisija će predstaviti izmjene svakog od tih instrumenata u roku od dva tjedna nakon postizanja političkog dogovora o odgovarajućem nacrtu uredbe. Ona poziva suzakonodavce da brzo postignu dogovor u trenutačnim pregovorima o tim instrumentima.

2. Razvoj novih ili komplementarnih djelovanja za otklanjanje nedostataka

Uz prethodno navedene nove prijedloge o interoperabilnosti sustava, ključno je da se nastavi raditi na otklanjanju nedostatka informacija koji je Komisija utvrdila u Komunikaciji iz travnja 2016. u pogledu državljana trećih zemalja koji posjećuju schengenski prostor. Konačne tekstove uredbe o EU-ovu **sustavu ulaska/izlaska**¹⁴ (EES) i uredbe o izmjeni Zakonika o schengenskim granicama radi njegova usklađivanja s EES-om¹⁵ suzakonodavci su donijeli krajem studenoga sa stupanjem na snagu krajem 2017. Na temelju toga sustav će započeti s radom 2018. kako bi se osiguralo da 2020. bude potpuno operativan.

Još jedan nedostatak informacija, u pogledu državljana trećih zemalja koji ne moraju imati vizu, obrađen je u zakonodavnom prijedlogu Komisije iz studenoga 2016. o uspostavi novog opsežnog informacijskog sustava, **europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS)**. Vijeće je postiglo dogovor o općem pristupu u lipnju 2017., a pregovarački mandat Europskog parlamenta potvrđen je 25. listopada 2017. Pregovori u trijalogu počeli su istog dana i nastavili se 16. i 29. studenoga 2017. Sljedeći politički trijalog zakazan je za 12. prosinca 2017. Komisija poziva oba suzakonodavca da postignu politički dogovor o prijedlogu do kraja 2017., u skladu sa zaključcima Europskog vijeća od prosinca 2016. i zajedničkom izjavom.

3. Maksimalno iskorištavanje postojećih informacijskih sustava

¹² Skupina je uspostavljena na temelju Odluke Komisije 2016/C 257/03 (17.6.2016.). U Stručnoj skupini sudjelovali su stručnjaci iz država članica, pridruženih zemalja schengenskog prostora i agencija EU-a (eu-LISA, Europol, Europski potporni ured za azil, Europska agencija za graničnu i obalnu stražu i Agencija za temeljna prava). Njezini su punopravni sudionici bili koordinator EU-a za borbu protiv terorizma i Europski nadzornik za zaštitu podataka. Predstavnici tajništva Odbora Europskog parlamenta za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) i Glavnog tajništva Vijeća bili su promatrači. Završno izvješće Stručne skupine dostupno je na adresi: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=32600&no=1>. Izvješću su priloženi i sažetak izvješća Agencije za temeljna prava i izjave Europskog nadzornika za zaštitu podataka i koordinatora EU-a za borbu protiv terorizma.

¹³ Predložene uredbe o europskom sustavu za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju i Europskom informacijskom sustavu kaznene evidencije državljana trećih zemalja, uredbe o Eurodacu, Schengenskom informacijskom sustavu i eu-LISA-i, kao i posljedične izmjene predložene uredbe o europskom sustavu za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju koje se odnose na Uredbu o Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu.

¹⁴ Uredba 2017/2226 (30.11.2017.).

¹⁵ Uredba 2017/2225 (30.11.2017.).

a) *Trenutačni zakonodavni rad na jačanju postojećih informacijskih sustava*

Kao dio nastojanja Komisije da maksimalno poveća potencijal postojećih informacijskih sustava EU-a, Komisija je u prosincu 2016. donijela tri zakonodavna prijedloga o jačanju **Schengenskog informacijskog sustava (SIS)**¹⁶. U njih su uključene ključne mjere za jačanje borbe protiv terorizma, kao što je uvođenje obveze država članica da unesu upozorenje u SIS ako je za osobom raspisana potraga zbog kaznenog djela terorizma. U rasprave u Europskom parlamentu i Vijeću bila je uključena i potreba da se informacije o kaznenim djelima terorizma podijele s Europolom, te su predložene izmjene kako bi se omogućilo Europolu i državama članicama da razmjenjuju dopunske informacije o rezultatima pretrage u SIS-u povezanim s terorizmom, a Europolu da uspoređuje informacije o unesenim novim upozorenjima i rezultatima na temelju tih upozorenja s onima u svojim bazama podataka i analitičkim radnim spisima. Europski parlament i Vijeće počeli su pregovarati o tim prijedlozima 16. studenoga 2017. S obzirom na njihovu važnost, Komisija potiče suzakonodavce da postignu dogovor o tim prijedlozima početkom 2018.

Usporedno, kako je planirano od 2016., nastavlja se rad na jačanju sustava SIS uvođenjem **sustava za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS)**. Time će se omogućiti krajnjim korisnicima sustava SIS (kao što su policijski službenici i službenici graničnog nadzora) da pretražuju SIS na temelju podataka o otiscima prstiju, čime bi se omogućila pouzdana identifikacija osoba, uključujući one koji putuju pod lažnim identitetima. Devet država članica javilo se dobrovoljno za sudjelovanje u prvoj fazi uvođenja AFIS-a, čiji se početak očekuje u ožujku 2018. Završetak potpunog uvođenja u svim državama članicama koje upotrebljavaju SIS očekuje se kasnije iste godine.

Kad je riječ o zakonodavnom prijedlogu o jačanju sustava **Eurodac**¹⁷, trijalozu su u tijeku. Eurodac je jedan od informacijskih sustava koji će biti obuhvaćeni komponentama za interoperabilnost, zbog čega je važno da suzakonodavci brzo postignu dogovor o tom prijedlogu. U Komunikaciji u kojoj je iznesen doprinos Komisije sastanku čelnika o daljnjim koracima u okviru unutarnje i vanjske dimenzije migracijske politike¹⁸ Komisija je pozvala da se prijedlog donese do ožujka 2018.

Kako bi se dodatno uskratio prostor za djelovanje terorista i kriminalaca, Komisija je 29. lipnja 2017. predstavila dodatni prijedlog za pojednostavnjenje razmjene kaznene evidencije državljana trećih zemalja u EU-u putem **Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS)**¹⁹. Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove donijelo je 8. prosinca 2017. opći pristup za predloženu direktivu²⁰ i uredbu. Razgovori suzakonodavaca u trijalogu mogli bi početi čim Europski parlament donese svoj pregovarački mandat o obama prijedlozima za ECRIS. Komisija poziva oba suzakonodavca da brzo postignu dogovor o prijedlozima.

Komisija je 29. lipnja 2017. donijela prijedlog za reviziju **mandata Agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde**²¹. Agenciji bi trebale biti povjerene zadaće davanja doprinosa interoperabilnosti

¹⁶ COM(2016) 881 final, 882 final i 883 final (21.12.2016.).

¹⁷ COM(2016) 272 final (4.5.2016.).

¹⁸ COM(2017) 820 final (7.12.2017.).

¹⁹ COM(2017) 344 final (29.6.2017.).

²⁰ COM(2016) 7 final (19.1.2016.).

²¹ COM(2017) 352 final (29.6.2017.).

opsežnih IT sustava te je s tim u vidu prijedlog osmišljen s ciljem revizije uredbe o osnivanju Agencije kako bi se uzele u obzir preporuke proizišle iz evaluacije Agencije te poboljšanja njezina funkcioniranja i unapređenja i jačanja njezine uloge kako bi se osiguralo da Agencija bude dorasla trenutačnim izazovima na razini EU-a. Cilj je prijedloga i umetanje izmjena proizišlih iz političkih, pravnih ili činjeničnih promjena te posebice da se uzmu u obzir novi sustavi koji će se povjeriti Agenciji. Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove Europskog parlamenta (LIBE) donio je svoj pregovarački mandat 7. prosinca 2017., a istog je dana i Vijeće postiglo dogovor o svojem općem pristupu.

b) Osiguravanje potpune primjene postojećih informacijskih sustava

Ključan je alat u borbi protiv terorizma i organiziranog kriminala **Direktiva o evidenciji podataka o putnicima (PNR)**²². Iako se rad nastavlja u svim državama članicama kako bi se osigurala potpuna provedba te direktive do roka, 25. svibnja 2018., godinu dana nakon plana provedbe PNR-a iz studenoga 2016.²³ i dalje postoje znatne razlike u napretku država članica u uspostavljanju nacionalnih sustava PNR-a. Rok za prenošenje brzo se približava. Stoga je ključno da se ta nastojanja intenziviraju kako bi se zadatak uspješno izvršio do 25. svibnja 2018. Posebno je važno da se uspostave procedure i komunikacijski kanali koji će omogućiti odjelima za informacije o putnicima da dijele sve relevantne podatke iz PNR-a s odjelima za informacije o putnicima drugih država članica i s Europolom. Taj ključan instrument EU-a za sigurnost dosegnut će svoj puni potencijal kad sve države članice uspostave operativne sustave za PNR te budu sposobne djelotvorno razmjenjivati podatke međusobno i s Europolom. Na datum 15. studenoga 2017. stanje je sljedeće:

- Sedam država članica već ima pravne i tehničke kapacitete za prikupljanje i obradu podataka iz PNR-a. Međutim, većina tih država članica još treba prilagoditi svoje odgovarajuće pravne osnove kako bi ih u potpunosti uskladile sa zahtjevima iz Direktive o PNR-u.
- Trinaest je država članica na polovini postupka provedbe. Četiri od njih uspostavile su i opremile odjele za informacije o putnicima (PIU), ali ne prikupljaju i ne obrađuju stvarne podatke iz PNR-a zbog nedostatka pravne osnove koja bi im omogućila prikupljanje osobnih podataka. Preostalih devet država članica u različitim su fazama dovršetka razvoja ili uvođenja PIU-a i svojih tehničkih rješenja za upotrebu u obradi podataka iz PNR-a u skladu sa zahtjevima Direktive o PNR-u, dok je suradnja sa zračnim prijevoznicima još u tijeku. Međutim, neke od tih devet država članica već su donijele zakonodavstvo o PNR-u.
- Sedam država članica nije dovoljno napredovalo u postupku provedbe te tek trebaju odrediti administrativnu strukturu svojih PIU-a i/ili dostaviti odgovarajuće zakonodavstvo svojim parlamentima i/ili početi s uvođenjem svojih tehničkih rješenja koje će upotrebljavati PIU-i i/ili pokrenuti postupak povezivanja sa zračnim prijevoznicima.

Komisija nastavlja podupirati države članice u njihovim nastojanjima da pravodobno provedu tu direktivu. Šesti sastanak o provedbi Direktive o PNR-u održan je 3. listopada 2017. te je omogućio stručnjacima iz država članica da se međusobno obavijeste i da obavijeste Komisiju o svojem napretku u postupku provedbe te da razmijene stečena saznanja, najbolje prakse i praktična iskustva.

²² Direktiva 2016/681 (27.4.2016.).

²³ SWD(2016) 426 final (28.11.2016.).

Omogućena je financijska pomoć putem nacionalnih programa i djelovanja EU-a u okviru Fonda za unutarnju sigurnost – Policija u svrhu potpore uspostavljanju funkcionalnih PIU-a na nacionalnoj razini i omogućivanja razmjene podataka iz PNR-a među njima u skladu s Direktivom o PNR-u²⁴.

Nastavlja se i rad na postizanju pune provedbe **Prümских odluka**²⁵ za razmjenu podataka o otiscima prstiju, o DNK-u i o registracijama vozila. Iako je većina država članica ostvarila napredak u tom pogledu, Komisija je morala upotrijebiti ovlasti za provedbu postupka zbog povrede. Komisija je 18. svibnja 2017. poslala obrazložena mišljenja Hrvatskoj, Irskoj i Italiji, a 5. listopada 2017. i Grčkoj. Komisija usporedno nastavlja pružati potporu državama članicama osiguravajući im sredstva za provedbu u skladu s njihovim nacionalnim programima u okviru ISF-a – Policija. Komisija je 2017. osigurala dodatnih 22 milijuna EUR za te nacionalne programe, a ta se financijska sredstva mogu upotrijebiti za provedbu Prümских odluka.

c) Potpora za bolju primjenu postojećih informacijskih sustava

Uz jačanje postojećih sustava i osiguravanje njihove potpune primjene, Komisija intenzivno radi i na podupiranju bolje primjene postojećih informacijskih sustava. U okviru **mehanizma za evaluaciju schengenske pravne stečevine**²⁶ provjere primjene sustava SIS na licu mjesta u državama članicama obavljaju se svakih pet godina, a vrše ih stručnjaci u tom području iz država članica i iz Komisije. Tijekom 2017. provjere su izvršene u Danskoj, Islandu, Švedskoj, Portugalu, Španjolskoj, Hrvatskoj, Norveškoj i Ujedinjenoj Kraljevini. Svi nedostaci u provedbi utvrđeni tijekom tih evaluacija rješavaju se službenim preporukama Vijeća dotičnoj državi članici. Tijekom posjeta na licu mjesta timovi za evaluaciju provjeravaju i napredak u provedbi prethodnih preporuka. Na temelju zaključaka dosad provedenih schengenskih evaluacija o upotrebi Schengenskog informacijskog sustava Komisija će izraditi skup **najboljih praksi i stečenih saznanja** kojim će se osigurati dodana vrijednost svim državama članicama u svrhu poboljšanja primjene postojećih informacijskih sustava, a o kojem će se kasnije raspravljati s državama članicama.

Kako bi se dodatno poboljšao protok informacija, države članice trebale bi u potpunosti iskoristiti tehnička rješenja za poboljšanje dijeljenja informacija s Europolom. Automatizacijom postupka učitavanja podataka u **informacijski sustav Europa** za potrebe uspoređivanja moglo bi se znatno poboljšati dijeljenje relevantnih i ažuriranih informacija s Europolom i drugim državama članicama. Takozvani „učitavači podataka” tehnički su alat za takvo automatsko učitavanje podataka. Europol je razvio takve učitavače podataka kako bi omogućio državama članicama da poboljšaju uspješnost u učitavanju, ažuriranju i brisanju podataka u informacijskom sustavu Europa. Ti se učitavači podataka već upotrebljavaju u

²⁴ Kao što je najavljeno u petom izvješću o napretku prema uspostavi istinske i učinkovite sigurnosne unije, proračunsko tijelo povećalo je proračun Unije za 2017. sa 70 milijuna EUR u okviru ISF-a – Policija za potrebe potpore djelovanjima povezanim s PNR-a u razdoblju 2017.–2020. Ta su dodatna sredstva raspodijeljena kao dopuna nacionalnim programima država članica u skladu s ključem raspodjele u okviru tog fonda. Kad je riječ o djelovanjima Unije, cilj je trenutnog projekta „PIU.net”, odabranog u okviru poziva na podnošenje prijedloga za fond ISF – Policija iz 2016. (s najvišim iznosom bespovratne potpore od 3,78 milijuna EUR), osigurati tehničko rješenje za pojednostavnjivanje razmjene podataka iz PNR-a između PIU-a država članica. Komisija je u studenome 2017. objavila dodatan poziv na podnošenje prijedloga, za koji su osigurana ukupna sredstva od 1,5 milijuna EUR, za izobrazbu, osvježavanje i druga djelovanja za izgradnju kapaciteta namijenjena osoblju koje radi za PIU-e.

²⁵ Odluke Vijeća 2008/615/PUP i 2008/616/PUP (23.6.2008.).

²⁶ Uredba Vijeća br. 1053/2013 (7.10.2013.).

nekoliko država članica²⁷. Kako bi se omogućila dostupnost podataka Europolu većoj skupini policijskih službenika, trenutni pilot projekt u koji je uključeno pet država članica (Španjolska, Estonija, Finska, Grčka, Poljska) usmjeren je na upotrebu **QUEST-a**, sučelja sustava koje omogućuje integriranje automatskog pretraživanja podataka Europolu iz nacionalnih policijskih informacijskih sustava. Očekuje se da će sučelje postati operativno početkom 2018., nakon što ga validira Europski nadzornik za zaštitu podataka i nakon što države članice provedu operativna ispitivanja.

Komisija je ugovorila studiju o procjeni potpunosti i usklađenosti mjera država članica za prenošenje **švedske okvirne odluke**²⁸ kojom se pruža zajednički pravni okvir za razmjenu informacija između tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica. Rezultati se očekuju u prvom tromjesečju 2018. te će biti pregledani kako bi se vidjelo je li potrebno novo djelovanje. Komisija je 3. listopada 2017. izdala obrazloženo mišljenje Luksemburgu zbog neizvršavanja o nacionalnim mjerama za provedbu te odluke.

III. PROVEDBA DRUGIH PRIORITETNIH DOSJEA U PODRUČJU SIGURNOSTI

Uz rad na otklanjanju nedostatka informacija i jačanju informacijskih sustava, rad se nastavlja i u drugim područjima sigurnosne unije.

1. *Mjere za poboljšanje zaštite i otpornosti u borbi protiv terorizma i kriminala*

Kao nastavak nakon donošenja Komisijina **Akcijskog plana za zaštitu javnih prostora**²⁹ 14. i 15. studenoga 2017. održan je prvi sastanak mreže za zaštitu visokorizičnih javnih prostora. Jedinica španjolske Guardie Civil zadužena za zaštitu visokorizičnih lokacija bila je domaćin te prve konferencije u svojem sjedištu u mjestu Logroño u Španjolskoj. Cilj je te nove mreže podupirati razvoj novih taktika za bolju zaštitu visokorizičnih javnih prostora. Nadalje, prvi sastanak foruma gospodarskih subjekata održan je u Bruxellesu 20. prosinca 2017., neposredno prije posebnog tematskog sastanka o najmu vozila održanog 21. prosinca 2017. Počele su pripreme za sastanak s gradonačelnicima europskih gradova koji će biti održan zajedno s Europskim odborom regija u proljeće sljedeće godine.

Reagirajući na povišenu razinu prijetnje u prometu, a posebno u željezničkoj mreži, neke su države članice pojačale sigurnosne mjere za zaštitu željezničkog prijevoza. Te su mjere provedene na rascjepkan način, čime je istaknuta potreba za poboljšanom usklađenošću u području sigurnosti željeznica. Komisija je stoga u programu rada za 2018. najavila namjeru da radi na dodatnim mjerama za poboljšanje **sigurnosti željezničkog prijevoza putnika**.

U području istraživanja u suradnji Europske komisije i estonskog predsjedništva 14. i 15. studenoga u Tallinnu održano je događanje o **istraživanju u području sigurnosti** 2017. Općenito je prihvaćeno da su potrebna dodatna nastojanja da se premosti jaz između rezultata istraživanja i djelotvornih proizvoda i usluga koji se mogu upotrebljavati za borbu protiv različitih sigurnosnih prijetnji kao što su terorizam, kiberkriminalitet i prirodne katastrofe. Uključivanje industrije, akademske zajednice, javnih tijela i stručnjaka u proces zajedničkog stvaranja bilo bi od pomoći u spajanju ponude (industrija) i potražnje (krajnji korisnici) radi konsolidacije budućih zahtjeva i dogovora o mogućim rješenjima koja bi mogla imati

²⁷ Primjerice u Belgiji, Finskoj, Poljskoj, Ujedinjenoj Kraljevini, a odnedavno i u Češkoj i Hrvatskoj.

²⁸ Okvirna odluka Vijeća 2006/960 (18.12.2006.).

²⁹ COM(2017) 612 final (18.10.2017.).

praktičan učinak i koja bi olakšala rad sigurnosnih stručnjaka u bliskoj budućnosti. Komisija će razmotriti načine nastavka rada na tim idejama.

2. Suzbijanje sredstava kojima se podupire terorizam

Nastavljeni su razgovori sa suzakonodavcima o prijedlogu Komisije o izmjenama **Četvrte direktive o sprečavanju pranja novca**, koje će biti od pomoći u borbi protiv financiranja terorizma. Komisija još jednom poziva suzakonodavce da hitno finaliziraju zakonodavne pregovore o tom prioritetnom prijedlogu i da se dogovore o kompromisu kojim se poboljšava trenutačni skup pravila Unije za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, uključujući povećanjem transparentnosti informacija o stvarnom vlasništvu.

Osim toga, prijedlog **direktive o usklađivanju definicija i kaznenih sankcija za pranje novca**³⁰ bit će od pomoći u prevladavanju prepreka prekograničnoj suradnji u borbi protiv pranja novca. Vijeće je dogovorilo opći pristup 8. lipnja 2017. Nakon što je Europski parlament donio stajalište 11. prosinca 2017., uskoro će započeti međuinstitucijski razgovori radi postizanja dogovora u prvoj polovini 2018.

Kako je najavljeno u programu rada Komisije za 2017., nastavlja se rad na mogućim mjerama za poboljšanje prekograničnog pristupa tijela za izvršavanje zakonodavstva relevantnim financijskim podacima koji bi im osigurali potrebne informacije o terorističkim aktivnostima. Komisija je 20. studenoga 2017. organizirala sastanak dionika na visokoj razini s državama članicama i tijelima EU-a radi procjene potrebe za **dodatnim mjerama za pojednostavnjivanje prekograničnog pristupa financijskim informacijama u svrhu borbe protiv terorizma**. Na tom su sastanku države članice navele da bi potrebne alate i rješenja mogle osigurati različite mjere, bilo postojeće, u razvoju ili planirane, među njima posebno **Europski istražni nalog**³¹, **Direktiva o sprečavanju pranja novca**³² (uključujući prijedlog njezinih izmjena³³, o kojem se trenutačno pregovara) i budući poziv na podnošenje prijedloga za potporu projektima za suzbijanje financiranja terorizma³⁴.

U prijedlogu revidirane Četvrte direktive o sprečavanju pranja novca predviđa se obvezno osnivanje **središnjih nacionalnih registara bankovnih računa i sustava za dohvat podataka**, kojima bi mogli pristupati financijsko-obavještajne jedinice i tijela za borbu protiv pranja novca. Komisija trenutačno procjenjuje učinak relevantnih opcija politike s ciljem da u proljeće 2018. predloži direktivu kojom bi se tijelima za izvršavanje zakonodavstva i uredima za oduzimanje imovinske koristi omogućio pristup registrima i sustavima za dohvat podataka u njihovoj državi članici.

Komisija radi i na inicijativama za poboljšanje **suradnje financijsko-obavještajnih jedinica** kao i njihove suradnje s tijelima za izvršavanje zakonodavstva. I taj bi se rad trebao dovršiti u proljeće 2018. Usporedno s time Komisija će radi pripremanja potrebnih inicijativa za pojednostavnjivanje prekograničnog pristupa tijela za izvršavanje zakonodavstva financijskim podacima nastaviti procjenjivati potrebu, tehničku izvedivost i razmjernost bilo kojih dodatnih mjera.

³⁰ COM(2016) 826 final (21.12.2016.).

³¹ Direktiva 2014/41 (3.4. 2014.).

³² Direktiva 2015/849 (20.5.2015.).

³³ COM(2016) 450 final (5.7.2016.).

³⁴ http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/other_eu_prog/other/home/call-fiche/isfp-call-fiche-2017-ag-terfin_en.pdf

Komisija je danas donijela izvješće o evaluaciji Uredbe br. 258/2012 o **odobrenjima za izvoz i mjerama za uvoz i provoz vatrenog oružja**. Zaključila je da je ta uredba i dalje potrebna, ali da je njezina učinkovitost ograničena zbog nedostatka preciznosti nekih odredaba, kao i složenog međudjelovanja s drugim instrumentima prava Unije. Radi razmjene mišljenja o tim zaključcima Komisija će se krajem siječnja 2018. sastati s nacionalnim stručnjacima. Sazvat će i nekoliko sastanaka radi daljnjeg djelovanja u pogledu nekoliko izazova (statistički podaci o zapljeni, balistika, suradnja sa zemljama zapadnog Balkana).

Komisija je 18. listopada 2017. izdala **Preporuku o hitnim koracima za sprečavanje zlouporabe prekursora eksploziva**, kojom potiče države članice da hitno poduzmu niz mjera u cilju jačanja zaštite od uporabe eksploziva kućne izrade u terorističke svrhe te potpore ciljevima Uredbe br. 98/2013 o prekursorima eksploziva. Na sastanku Stalnog odbora za prekursore 12. i 13. prosinca 2017. sagledat će se napredak koji su države članice postigle u provedbi te preporuke. Komisija je 6. prosinca 2017. odlučila zaključiti postupak zbog povrede protiv Francuske zbog neusklađivanja s Uredbom br. 98/2013 jer je Francuska obavijestila Komisiju o potpunoj provedbi te uredbe. Komisija istodobno **revidira Uredbu br. 98/2013** radi postroživanja ograničenja i kontrole prodaje, posjedovanja, uvođenja i upotrebe prekursora eksploziva, poboljšanja sposobnosti gospodarskih subjekata i nadležnih tijela te tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica da otkrivaju i sprečavaju slučajeve zlouporabe i povećanja stupnja ujednačenosti provedbe te uredbe u državama članicama. Procjena učinka različitih opcija revizije uredbe bit će dovršena u proljeće 2018.

3. Kibersigurnost i kazneno pravosuđe u kiberprostoru

U Zaključcima Europskog vijeća od 19. listopada 2017.³⁵ uvažene su inicijative iz **paketa za kibersigurnost**³⁶. Vijeće je 20. studenoga 2017. donijelo Zaključke o Zajedničkoj komunikaciji Europskom parlamentu i Vijeću „Otpornost, odvratanje i obrana: izgradnja snažne kibersigurnosti za EU”³⁷. Akcijski plan za provedbu tih zaključaka Vijeća bit će donesen u Vijeću za opće poslove 12. prosinca 2017.

Počeli su razgovori s Vijećem o predloženom „**Aktu o kibersigurnosti**” (koji obuhvaća novi mandat ENISA-e i okvir za certificiranje)³⁸. **Zakonodavni prijedlog o instrumentima bezgotovinskog plaćanja** predstavljen je Europskom parlamentu i Vijeću i njegovo je razmatranje u tijeku. Budući da je izvjestitelj imenovan 13. studenoga 2017., Komisija sad poziva Europski parlament da počne razmatrati prijedlog. U pogledu provedbe Direktive o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije³⁹, sastanak skupine za suradnju održan je 28. studenoga. Skupina je donijela dva od svojih očekivanih rezultata u pogledu ključnih aspekata direktive: smjernice za identifikaciju operatora ključnih usluga⁴⁰ u pogledu dobrih praksi povezanih s kriterijima kojima se definira ključna uloga operatora te smjernice o sigurnosnim mjerama u kojima se daje pregled referentnih vrijednosti za mjere koje treba primijeniti kad se osiguravaju mrežni i informacijski sustavi⁴¹. U pogledu trećeg očekivanog rezultata, zahtjeva u pogledu

³⁵ <http://www.consilium.europa.eu/media/21620/19-euco-final-conclusions-en.pdf>

³⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/cybersecurity>

³⁷ JOIN(2017) 450 final (13.9.2017.).

³⁸ COM(2017) 477 final/2 (4.10.2017.).

³⁹ Direktiva 2016/1148 (6.7. 2016.).

⁴⁰ „Dijeljenje dobrih praksi povezanih s kriterijima za definiranje ključne uloge operatora u skladu s člankom 5. stavkom 2. direktive putem smjernica”.

⁴¹ „Referentni dokument o sigurnosnim mjerama za operatore ključnih usluga”.

prijavljivanja, u kojima se određuju okolnosti u kojima operatori ključnih usluga moraju prijaviti incident, očekuje se da će uskoro biti donesen pisanim postupkom. Skupina je počela razgovarati o svojem prvom programu rada (2018.–2020.), koji bi trebao biti donesen do veljače 2018.

Komisija se u jedanaestom izvješću o napretku prema sigurnosnoj uniji⁴² obvezala procijeniti potrebu za dodatnim resursima za Europol (posebno za Europski centar za kiberkriminal, EC3) kako bi se omogućilo da EC3 podupire države članice u svladavanju izazova povezanih sa **šifriranjem u kaznenim istragama**. S obzirom na ekonomije razmjera postignute izgradnjom kapaciteta na razini EU-a (u usporedbi s pojedinačnim rješenjima na razini države članice), Komisija je uvažila potrebu za dodatnom potporom u tom području, koju je zatražilo Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove 7. i 8. prosinca 2017. U tijeku je procjena specifičnih potreba za dodatnim resursima, a Komisija će u sljedećem izvješću o napretku prema sigurnosnoj uniji izvijestiti o financijskim sredstvima stavljenima na raspolaganje za tu svrhu. Davanje mogućnosti agencijama za izvršavanje zakonodavstva iz država članica da se koriste alatima koje im je pružio EC3 u području koje se brzo mijenja omogućit će najveći povrat ulaganja i osigurati da europski kapaciteti održe korak s izazovima, bez zabranjivanja, ograničavanja ili slabljenja šifriranja.

Na sastanku Vijeća za PUP 7. i 8. prosinca 2017. države članice odlučile su nastaviti razgovore na stručnoj razini radi postizanja zajedničkog dogovora o mogućim rješenjima za **zadržavanje podataka** u skladu s presudom u predmetu Tele2 od 21. prosinca 2016. Komisija će nastaviti podupirati države članice u tom procesu. Komisija smatra da je taj proces dio njezine procjene posljedica presude te nastavka rada na dovršavanju smjernica o daljnjim koracima u pogledu zadržavanja podataka, kako je najavljeno u programu rada Komisije za 2018.

Kao što je prethodno najavljeno, Komisija predviđa predstavljanje zakonodavne inicijative o **elektroničkim dokazima** početkom 2018. kako bi se tijelima za kazneni progon olakšao pristup elektroničkim dokazima u drugoj zemlji.

4. Borba protiv radikalizacije

Od prošlog izvješća o napretku prema sigurnosnoj uniji Komisija je nastavila rad na rješavanju problema radikalizacije na internetu i izvan njega.

Skupina na visokoj razini za borbu protiv radikalizacije, uspostavljena u srpnju 2017., ubrzano nastavlja raditi na svojem prvom privremenom izvješću, o kojem su članovi skupine postigli dogovor 24. studenoga 2017. U privremenim zaključcima i preporukama skupine utvrđeno je nekoliko najvažnijih tema i međusektorskih pitanja, uključujući radikalizaciju u zatvorima, lokalne odgovore u slučaju djelovanja više agencija, poboljšanje saznanja o načinima radikalizacije, mehanizme i strukture suradnje, obrazovanje i socijalnu uključenost, kao i vanjsku dimenziju rada na prevenciji. Komisija će u sljedećem izvješću o napretku prema sigurnosnoj uniji iznijeti svoja stajališta o tim privremenim zaključcima i preporukama.

Na trećem ministarskom sastanku **internetskog foruma EU-a**, održanom 6. prosinca 2017., okupili su se države članice, internetska poduzeća, Europol, akademska zajednica i predstavnici civilnog društva⁴³. Procijenjen je napredak u okviru Akcijskog plana za borbu

⁴² COM(2017) 608 final (18.10.2017.).

⁴³ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5105_en.htm

protiv terorističkih sadržaja na internetu, kojim su obuhvaćeni automatizirano otkrivanje terorističkog sadržaja, poboljšanja „baze podataka o *hashtagovima*” koju održavaju poduzeća kako bi im pomogla zaustaviti širenje terorističkih sadržaja, poboljšanja prijavljivanja te jačanje civilnog društva kako bi se pojačao alternativni diskurs protiv terorističke propagande. Internetska poduzeća izvijestila su da je baza podataka o poznatom terorističkom sadržaju („baza podataka o *hashtagovima*”), najavljena na internetskom forumu EU-a 2016. i pokrenuta u proljeće 2017., sada operativna i da je u njoj dosad prikupljeno više od 40 000 *hashtagova* poznatih terorističkih videozapisa i slika. Potencijal tog instrumenta sada treba u potpunosti iskoristiti, a podatke o broju uklanjanja koja su postignuta pomoću „baze podataka o *hashtagovima*” i brzini uklanjanja treba redovito dostavljati članovima internetskog foruma EU-a. Stopa ručnog prijavljivanja, poput prijavljivanja koje izvršava jedinica EU-a za rad u vezi s prijavljenim internetskim sadržajima, također nastavlja rasti te se poduzeća poziva da povećaju brzinu uklanjanja i učestalost izvješćivanja internetskom forumu EU-a. Internetske platforme navele su da se sve više oslanjaju na automatske alate za otkrivanje terorističkih sadržaja⁴⁴. Važno je i povećati transparentnost, dosljednost i pravilnost izvješćivanja o rezultatima. Sva internetska poduzeća trebaju sudjelovati u tom zajedničkom nastojanju i dijeliti ključne informacije o uklanjanju sadržaja sa svih platformi, a prioritet im trebaju biti stupanje u kontakt i suradnja s novim i malim poduzećima koja još nisu uključena u to.

Rezultati internetskog foruma EU-a bit će jedan od temelja općenitijeg rada na politici o nezakonitim sadržajima na internetu, u okviru kojeg je Komisija najavila da će nastaviti promicati suradnju s društvenim mrežama u otkrivanju i uklanjanju terorističkih i drugih nezakonitih sadržaja na internetu te će, ako bude potrebno, predložiti zakonodavne mjere za uklanjanje terorističkih sadržaja⁴⁵.

5. Vanjska dimenzija

Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odobrilo je 7. prosinca 2017. da Komisija otvori pregovore s Kanadom o sporazumu između EU-a i Kanade o prijenosu i upotrebi evidencije podataka o putnicima (PNR) u skladu s Mišljenjem Suda 1/15 o prethodno predviđenom sporazumu EU-a i Kanade o PNR-u. Službeni pregovori početak će nakon što Kanada ishodi pregovarački mandat.

Kako je najavila u izvješću o napretku prema sigurnosnoj uniji iz listopada, Komisija će do kraja godine donijeti preporuke Vijeću za otvaranje pregovora EU-a s Alžir, Egiptom, Izraelom, Jordanom, Libanom, Marokom, Tunisom i Turskom o **razmjeni osobnih podataka između Europol i nadležnih tijela tih zemalja** za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma. Takvim će se sporazumima dodatno ojačati kapaciteti Europol za suradnju s tim trećim zemljama radi sprečavanja i suzbijanja kaznenih djela koja ulaze u područje Europolovih ciljeva.

Kad je riječ o suradnji s međunarodnim partnerima, **EU i SAD održali su sastanak ministara pravosuđa i unutarnjih poslova** 17. studenoga. Glavne teme sastanka bile su transatlantska suradnja u borbi protiv terorizma, borba protiv kiberprijetnji i suradnja u borbi protiv trgovine drogom. U pogledu borbe protiv terorizma razgovori su bili usmjereni na

⁴⁴ Twitter je izvijestio da su tri četvrtine od 300 000 računa ukinutih od siječnja do lipnja 2017. obrisane prije nego što je s tih računa prvi put postavljen sadržaj. Prema YouTubeu, od lipnja 2017. uklonjeno je više od 150 000 videozapisa. Nakon što se jednom prijavi određeni primjerak terorističkog sadržaja, Facebook uklanja 83 % naknadno učitanih kopija u roku od jednog sata nakon učitavanja.

⁴⁵ COM(2017) 650 final (24.10.2017.).

važnost operativne suradnje i učinkovite razmjene informacija. Strane su naglasile važnost prikupljanja, upotrebe i dijeljenja evidencije podataka o putnicima. Razgovori su obuhvatili i napredak u provedbi zajedničkih mjera za suzbijanje terorističkih prijetnji u zračnom prometu i povišenje opće svjetske razine sigurnosti zračnog prometa. EU i SAD ukazali su na svoje mjere u pogledu borbe protiv financiranja terorizma i pranja novca, uključujući zajednički rad i rad unutar Stručne skupine za financijsko djelovanje. U pogledu zloupotrebe interneta u terorističke svrhe, obje su se strane složile da treba raditi u suradnji s više dionika, uključujući privatni sektor i civilno društvo. Sljedeći sastanak ministara pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a i SAD-a održat će se u Sofiji u svibnju 2018.

U pogledu zračnog prometa, Europska komisija i druge službe EU-a redovito se sastaju s državama članicama radi dogovora o **integriranom pristupu za jačanje i davanje prednosti izgradnji kapaciteta u trećim zemljama**. Predložene mjere uključuju osposobljavanje i vježbe u pogledu sigurnosne kulture, kontrole pristupa, procedura sigurnosne provjere, certifikacije revizora itd. Organiziraju se posebni sastanci za svaku od ocjenjivanih trećih zemalja kako bi se osmislile detaljne mjere za svaku od tih zemalja.

Kao nastavak zajedničke izjave o **strateškom partnerstvu NATO-a i EU-a**, Vijeće je 5. prosinca donijelo drugo izvješće o provedbi⁴⁶. U izvješću se opisuju glavna područja u kojima je postignut napredak, uključujući kibersigurnost i borbu protiv hibridnih prijetnji. EU i NATO prvi su put izveli zajedničku usporednu i koordiniranu vježbu (EU PACE17/CMX17) u rujnu i listopadu 2017. na temelju scenarija hibridne prijetnje. Uz to izvješće donesena su 24 dodatna prijedloga za dodatno jačanje i produbljivanje suradnje EU-a i NATO-a. Tim je prijedlozima obuhvaćeno svih sedam područja utvrđenih zajedničkom izjavom iz Varšave: borba protiv hibridnih prijetnji; širenje operativne suradnje, posebno na moru i u pogledu migracija; kibersigurnost i kiberobrana; obrambene sposobnosti; obrambena industrija i istraživanje; vježbe; izgradnja sigurnosnih i obrambenih kapaciteta i politički dijalog. Cilj je nekoliko prijedloga jačanje suradnje u područjima borbe protiv terorizma. Na primjer, u prvoj polovini 2018. zajednički će se organizirati neslužbena radionica kako bi se postigao zajednički stav o tome kako bi se prednosti razvoja obrambenih sposobnosti mogle iskoristiti u nastojanjima u borbi protiv terorizma. Na temelju iskustva i spoznaja stečenih u vježbi izvedenoj 2017. izradit će se plan za provedbu usporednih i koordiniranih vježbi EU-a i NATO-a u razdoblju 2019.–2020. Štoviše, od 2018. uvest će se skup zajedničkih modula obuke i vježbi.

IV. ZAKLJUČAK

U ovom se izvješću predstavlja niz mjera poduzetih na razini EU-a za intenziviranje razmjene informacija radi jačanja unutarnje sigurnosti i boljeg upravljanja vanjskim granicama. Predloženom uredbom o interoperabilnosti predviđa se usmjeren i mudar način upotrebe postojećih podataka s najboljim učinkom i uz uključivanje načela integrirane zaštite podataka. Prijedlog je korjenita promjena u načinu na koji EU upravlja podacima za upravljanje sigurnošću i vanjskim granicama, čime se pomaže nacionalnim tijelima da se bolje bore protiv prekograničnih prijetnji i da otkriju teroriste koji djeluju preko granica.

⁴⁶ Izvršavajući zadatak koji su zadali ministri obiju organizacija da se izvješćuje svakih pola godine, prvo izvješće o napretku u provedbi prijedloga podneseno je odgovarajućim Vijećima u lipnju 2017. Drugo izvješće o napretku obuhvaća razdoblje od srpnja do prosinca 2017.

Donošenje sljedećeg izvješća o ostvarenom napretku prema uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije planira se u siječnju 2018.